

Scannersucces ved Klima

Sikkerhed: COP 15, klimatopmøde, klimakonference. Mange betegnelser, der dækker over samme begivenhed og formål - at reducere CO₂ udslippet i verden. Klimaet og de politiske aspekter er dækket så rigeligt af andre skribenter verden over, så i stedet vil vi fortælle en anden historie. Læs om hvordan SKATs scannerteam og den store blå Hugin var en del af sikkerhedsberedskabet ved den internationale klimakonference, som i december måned blev afholdt i Bella Centret i København.

Af Gitte Als
gitte.als@skat.dk

Det begyndte for længe siden - ganske som i eventyrene. En uformel henvendelse fra Udenrigsministeriet tilbage i 2008 til Hardy

Vinter, afdelingsleder og ansvarlig for container-scanneren, gav anledning til et træningspas i Dragør primo 2009. Scannerteamet og den store blå Hugin, blev sat i stævne med EOD (Military Explosives Ordnance Disposal / EOD) og PET (Politets Efterretningstjeneste), hvor formålet var at vurdere, om der var relevans i SKATs deltagelse ved klimatopmødet. Det blev en succes og scannerteamet blev bedt om at medvirke ved topmødet.

Det har været lidt uvirkeligt, for det var et kæmpe opsæt, og hele planlægningen er foregået med megen varsomhed omkring informationer. Det var forståeligt, men for teamet lidt frustrerende. Klaus Hymøller, leder af scannerteamet fik dog besked på, at de skulle bruges i døgnvagt under hele topmødet, det

konferencen

vil sige døgnvagter fra den 4. til den 19. december. Alle køretøjer, som skulle ind med varer til Bella Centret, som var centrum for topmødet, og alle køretøjer, der skulle køre med de deltagende embedsmænd og politikere fra hele verden, skulle gennem en sikkerhedsransagning.

Kaos

Fotografen Mikael Hjuler henter mig på Kgs. Nytorv, som er centrum for et larmende kaos af udrykningskøretøjer, der spærrer gaderne af på må og få, mens en kortege af politiets motorcykler baner vejen for VIP-biler, der drøner forbi. Politiet og hjemmeværn er overalt. Afspærringer, der flyttes efterhånden, som politiet finder det nødvendigt, giver trafikalt kaos, og jeg er bare glad for at Mikael har overtaget styringen med at finde en vej. Det forstyrrer julens lyde, der ellers trænger sig på fra det smukt pyntede Magasin.

Turen foregår i slow stangkørsel ud til Vestre Teglgade. En stor fabriksgrund kendt som LMG-grunden (Lemvig-Müller & Munck, LMG Stål A/S) er centrum for sikkerhedsransagningen. Det er her SIKRAN (sikkerhedsransagningen) og hele kommandocentralen holder til. Alt gods, breve, pakker og køretøjer bliver kontrolleret her inden adgang til "det hellige" - sikkerheden tages dybt alvorlig.

Trods måneders forberedelser og ansøgninger er det ikke lykkedes mig at komme et skridt nærmere en akkreditering, men Klaus har trukket i alle tråde og skaffet en tilladelse til, vi kommer på besøg og tager billeder fra en ganske fremmed arbejdsverden.

SIKRAN

Vi bliver mødt af tre vagter i uniform, politiet er bevæbnet, alt er indhegnet, pigtråd på murværket, helikoptere i luften,

Foto: fagpress/Mikael Hjuler

Foto: fag press/Mikael Hjelte

Fra venstre: Klaus Hymøller, Jan Markussen og Rene Lund Kristensen i det trange scannerrum.

udrykningskøretøjer - pyha vi kommer aldrig ind! Men Klaus kommer smilende, præsenterer os for vagterne - vi er inde bag porten. Turen går direkte til indsatslederen. Vi passerer igennem "relaxrummet", hvor det betroede personel får sig et måltid mad, en kop kaffe, eller en afslappet kollegial snak imellem briefingerne. Lige nu følger alle dog med på lokalets storskærm, der følger en stor demonstration, skabt af klimaaktivister og som giver ballade ved Bella Centret.

I "nerven" er der en mærkbar ro, det er tydeligt veltilrettelagt og topprofessionelt.

Vi er omgivet af skarpladte våben, er passeret gennem afspærringer og pigtråd, Men: "I må desværre ikke tage billeder i dag", siger Jesper, den store politimand, som man ikke lige diskuterer med. "Kom igen på fredag".

Hmmm, det var ikke aftalen, og vi forhandler. Det resulterer i, at der må tages foto af scanneren og en lille del af området - men ingen biler, personel, område, ej heller af de til lejligheden importerede brintdrevne BMW'er, der har eget optankningsanlæg og repræsenterer en værdi på 30 millioner kroner pr. stk.

Vi må nøjes, og turen forsætter til den gamle fabriksdal, der til fulde opfylder de indre billeder om nedlagt fabriksområde - en graffitibemalet, kæmpestor grå og iskold hal. Indenfor repræsenteres en anden værdi, der står køretøjer for 800 millioner kroner, som

skal bruges til befordring af de mange deltagere. Alle køretøjer er til lejligheden tildelt en speciel nummerplade, der alle starter med FZ.

"I tager vel ikke billeder her!" En vagt træder frem ved pansrede limousiner.

"Nej nej, jeg viser dem blot bilerne" siger Klaus.

Vi forsætter til hallens nederste del, hvor sikkerhedsransagningen foregår - det er i sandhed en anden hverdag.

Ransagningen

Sikkerhedsransagningen foregår i flere rutiner. Når køretøjet ankommer, bliver det checket af tre vagter, der undersøger bilen med blandt andet mobile spejle, der føres under køretøjet.

Dernæst overtager et af de tre hundeteams med deres bombehunde. Lige nu er det den glade og smukke Nille, en sort labradortæve, der indsnuser duftene fra det ventende køretøj. Nille er trænet af Flemming Kaack, som har ansvaret for optræning af alle flyvevåbenets bombe- og redningsunde. Han og Nille holder til på Karup Flyvestation. Nille, som er Flemmings tredje hund, er en erfaren træning og snuser ivrigt. Flemming dirigerer hende videre i søget, men denne gang finder hun heldigvis intet. Ingen godbidder, men ros for indsatsen og hun får en pause i buret, der står i Flemmings bil.

Flemming Kaack fortæller, at han personligt udvælger alle de hunde, der skal bruges i arbejdet. Det er oftest hunderacerne labrador, schæfer, malinois og som noget nyt cocker spaniel. Det er alle hunde med brillante næser, stor arbejdsiver, intelligente og let påvirkelige hunde, der gerne vil og kan trænes.

Hunden købes, når den er otte uger gammel, og opfostres det første år hos en aflønnet plejefamilie, der henter og bringer hunden på "arbejde" hver dag, hvor den trænes på kaserne. Når hunden fylder et år, afleverer plejefamilien hunden til en hundefører, som er ansat ved hæren, og vedkommende overtager så hunden, der indgår i hundeførerens familie. Den specielle fremgangsmetode skyldes at hunden først i et års alderen er mentalt robust nok, til at indgå og færdes i det daglige kaserne-miljø. Det er noget anderledes end SKATs narkohunde, som kommer til deres hundefører og dennes familie fra begyndelsen.

Hunde bruges normalt til jagt, til vagt, og de gør som regel, hvad der bliver sagt. De kan finde forsvundne personer og bliver brugt som førerhunde for blinde. Nu er de også bombe- og redningshunde.

"En af de største trusler mod de danske soldater i Afghanistan er de nedgravede miner og vejsidebomber, og derfor er man begyndt at sende bombehunde til Afghanistan. Hundene er utroligt veltrænede og meget robuste. De

Foto: fagpress/Mikael Hjulær

Flemming Kaack dirigerer den treårige Nille i søget.

trænes på blandt andet afskudte patronhylstre og nedgravet sprængstof - kort sagt "krudt", fortæller Flemming.

Under topmødet er der indfløjet hundeteams fra Sverige, Finland og Tyskland, der bistår i sikkerhedsarbejdet.

Vagt, transport, spise og sove

Det er svært at løsrive sig Nille og hans ejermand, Flemming han har så meget at fortælle, men den undersøgte bil er nu på vej til SKATs Hugin. Den blå scanner lyser op i sin indhegning i den kolde hal. Der er altså isnende koldt og endnu engang undrer det, hvorfor pokker har vores toldere ikke noget varmt tøj? Det spørgsmål kan direktør Erling Andersen, som øverst ansvarlige for landets toldere, besvare - se artiklen "Snart slut med at fryse".

Dagens vagtteam på scanneren er Klaus Hymøller og Rene Lund Kristensen, og med

Snart slut med at fryse

Hvorfor pokker har vores toldere ikke noget varmt tøj? Det spørgsmål fra Dansk Told & Skat har direktør Erling Andersen taget ganske alvorligt. På trods af SKATs julelukning har han trukket i de rigtige tråde, der måske havde filtret sig lidt sammen gennem de forgange måneder.

Erling Andersen fortæller, at han ganske rigtigt - i september måned 2009 - lovede toldfolket en snarlig løsning på uniformsproblematikken. Og der blev taget initiativer straks efter, men sagen behandles på et andet bord end hans.

Som Erling Andersen siger:

"Jeg har jo ikke haft sagen liggende foran mig konstant de sidste måneder. Sagen ligger hos SAC, som er ved at tage stilling til hvilke produkter, der skal anvendes i SKAT. Der er mange forhold der skal tages i betragtning. Stoffet på vores uniformer skal være brandhæmmende, foret varmt, modstandsdygtigt overfor en ræk-

ke kemikalier, slidstyrken ok, isolerende, åndbart, vaskbarhed og den anslåede levetid er også elementer, der tages i betragtning. Men det skal ikke tage så lang tid"

Ved det førstkomende møde i toldudvalget i SKAT, som finder sted mandag den 11. januar, vil der blive informeret om, at ingen i SKAT skal mangle beklædningsgenstande eller fryse på vagten. Der er således en snarlig løsning på vej.

Toldfolkets andre problemer med blandt andet radioer, lommelygter, sikkerhedssko og andet i "småtingsafdelingen" har Erling Andersen også været inde over. Den problematik gemmer vi til en anden gang, da det ikke har relevans for netop scannerteamets deltagelse i topmødet. MEN mangler man materiel skal det blot bestilles ad vanlig vej.

als

Foto: fagpress/Mikael Hjulær

Vi er heldig stillet, for vi har kaffemaskine og varme i bilen, siger Klaus Hymøller.

i vognen er Jan Markussen fra EOD. Pladsen er altså meget trang og hvordan er det? Klaus griner. "Vi har varme i bilen og egen kaffemaskine, et lille oliefyr driver det, så vi har det bedre end kollegerne der står udenfor".

Rene fortæller: "Vi kører i 12 timers vagter, og tiden går kun med vagt, transport, spise og sove. Når ikke vi er på vagt, er vi i indkvarteret i en af Dansk Told & Skatteforbunds lejligheder, hvilket fungerer optimalt. Det er godt at kunne lave lidt mad sammen eller drikke en kop kaffe, bare sidde og snakke uden at det er på et hotelværelse, vi har gode muligheder for socialt samvær."

Og goddag til Jan Markussen, bare synet, så myndig og roligt et menneske, jeg føler mig tryk ved bomberydderen - sådan en har jeg ikke mødt før, men hvad laver han her?

Jan smiler. "Jeg har lært Klaus og teamet at kende ved en tidligere øvelse, og vi kan fint bruge scanneren. Arbejdet er ikke så forskelligt fra en del af det, jeg ellers laver, vi bruger samme teknik og røntgen - det her er bare i større format. Skal jeg i detaljen bruger jeg mit eget grej fra beredskabsbilen, som står her i hallen. Samtidig arbejder vi sammen med hundeførerne, markerer hunden under et søg, skal vi checke bilen og uskadeliggøre evt uet sprængstof."

Hvad betyder EOD? "Et ordentligt drøn", griner han.

Jan har været udstationeret i blandt andet Afghanistan. Han fortæller, at man skal være et helt roligt gemyt med en speciel psyke. En

vis alder og erfaring er påkrævet for overhovedet at komme i betragtning til jobbet, og man skal løbende gennemgå mentaltest. Som han siger: "Der skal være ro på bagsmækken, ellers får vi ikke lov til at komme af sted".

Jan forklarer samarbejdet mellem redningshund og minerydder. Hunden går i et specielt søg og hundeføreren læser den mindste reaktion. Der kan markeres en sti og eventuelle miner, minerydderne kan så efterfølgende uskadeliggøre bomber/miner, og sikre en vej for en redningsaktion.

Og han slutter vores lille snak.

"Tolderne er fine folk og gode at arbejde sammen med. Jeg har mødt dem før, hvor de var på specialsyet kursus i Skive, der fik jeg et godt indtryk"

Jagt efter sprængstoffer

Alt dette fører naturligvis til det relevante spørgsmål, er scannerne ikke kun til smuglergods?

Klaus er enig i, at det naturligvis har været hovedformålet med Hugin, men den kan også bruges i andre sammenhænge. En del af scannerteamet havde kun ringe eller slet intet kendskab til sprængstoffer og våben. I sagens natur skulle man opgraderes rent fagligt inden topmødet, og scannerteamet blev sat på skolebænken på Skive kaserne hos forsvarrets EOD-guppe, også kaldet ammunitionsrydningstjenesten.

"Formålet med besøget var at få indblik i

Alle biler til Bella Centret skulle en tur gennem SKATs scanner.

Scannerteamet:

Hans Rytter
Bent Kristensen
Tommy Kristensen
Anna Østergaard
Rene Kristensen
Anders Hjortshøj
Charlotte Leth Grønning
Klaus Hymøller (controller)

Foto: fagpress/Mikael Hjulær

eksplosiver og deres opbygning, samt træne i at finde våben og bomber skjult i køretøjer. Jimmy Olsen fra EOD gav os et indblik i eksplosiverne og forskellige typer af ammunition. Det er altså svært - der er mange forskellige typer af sprængstoffer, og de findes i et utal af former. Noget er fast, andet er blødt og noget kan være i pulverform. Ammunition findes også i alle størrelser fra ganske små kugler til store granater. Bomberne kan laves på uendelig mange måder og af meget forskellige materialer. Efter den teoretiske del og en solid frokost blev vi trænet i praksis. Det foregik på den måde at EOD med "rund hånd" havde gemt våben og sprængstoffer, dem skulle vi finde i forskellige køretøjer. Meget svært, men træning hjælper", fortæller Klaus med lidt beymringsrynker i panden.

Vi bliver nu afbrudt da der faktisk er kødannelse ved indcheckningen. Klaus når at fortælle, at de indtil nu har scannet 600 køretøjer, men forventer at få 800 igennem inden topmødet slutter to dage efter. Rene supplerer: "Det er lidt hårdt, når ikke vi ved hvor mange køretøjer, der skal igennem."

Vi springer med på en kigger i scanneren, som nu bare er trangt. En lille hedetur bliver det til, mens en bil kigges igennem. To jægersoldater entrer også det i forvejen trange rum - de er til gengæld *meget* tavse. Ingen chat med dem, kun lidt intern teknisk snak om det gennemsigtige i dele af deres bil, hvilket ikke må refereres.

SIKRANSlederen

Travlheden er mærkbar, og vi får ikke mere tid i hallen. Det gør nu ikke så meget, man er fyldt med indtryk og gennemfrossen. På vej til parkeringspladsen gør vi et forsøg på at få lov til at tage billeder af relaxrummet og personalet, *men nej*. Til gengæld stiller indsatsleder Henrik Andersen sig til rådighed for et par spørgsmål. Henrik Andersen har overblikket og vigtigst, ansvaret for planlægningen af hele sikkerhedsarbejdet omkring topmødet. Det omfatter ikke kun biler og gods, men lige så meget de enkelte hoteller og de personer, som skal indkvarteres. Henrik og resten af Sikransgruppen planlægger detaljeret hvilke hoteller, der skal gennemses af både politifolk og bombehunde, hvilke som skal sikres 100% og hvilke, hvor det "kun" er nødvendigt at afspærre enkelte etager. Han fortæller, at der planlægges nøje, hvilke ruter deltagerne bliver kørt efter, ligesom demonstrationer og andre

episoder hele tiden ændrer planlægningsbilledet.

"Der er i alt 400 politi- og hjemmeværnsfolk, af dem er ca. 10-15 % kvinder." Spørgsmålet blev aktuelt, da der kun var få synlige kvinder i den store hal." Henrik fortæller videre at der arbejdes i 16 timers vagter. Til spørgsmålet om, hvor meget det koster borgerne i mangel på betjente i lokalområderne, kan han berolige.

"Det koster ikke borgerne i samfundet en dårligere service i de kommende måneder på grund af afspadsering. I dette tilfælde er der lavet en særbevilling, der betaler overarbejdstimerne", fortæller Henrik

Ros til teamet

Hvornår kommer Obama? Nu defineres "udtryksløst" i højeste potens. Ikke så meget om et blink. "Obama kommer, når vi ser ham!"

Jeg er lidt spændt på, hvordan Henrik Andersen vurderer scannerteamets indsats, og bliver stolt over svaret på deres vegne:

"Klaus Hymøller er en dygtig, venlig og omgængelig fyr. Han og alle i scannerteamet har vist deres værd og sørger for en 24-timers bemanning. Det fungerer bare rigtig godt."

Et unikt kig i en anden hverdag og lidt hjer-netræt over de mange indtryk. Vi kan glæde os over en scannersucces. Toldernes indsat er endnu engang blevet bemærket og værdsat, ligesom de forskellige anvendelsesmuligheder, som kun den lange erfaring og networking med andre myndigheder hjælper med til at synliggøre. Det er vigtigt at understrege, at alle i scannerteamet har ydet en stor og professionel indsats, for som Klaus udtrykker det:

"Det er holdarbejde, hvor alle har ydet deres bedste - ellers kunne det heller ikke fungere."

Hugin er på vej til at få en "bror" - der er på finansloven for 2010 bevilget 20 millioner kroner til endnu en scanner. Der er mange anvendelsesmuligheder, der kan og bør tages i anvendelse i vores forebyggelsesprogrammer, for at bruge scannerne optimalt, men det er fortællinger, vi gemmer til en anden gang.

Vores tid er opbrugt, og vi følges ud på parkeringspladsen, hvor helikopteren stadig snurrer over den kolde plads.

“

Scannerteamet har vist deres værd og sørger for en 24-timers bemanning. Det fungerer bare rigtig godt.

”

Indsatsleder Henrik Andersen fra politiet har kun ros til overs for scannerteamet fra SKAT.

